

Dagelijks nieuws op Accountant.nl

Blijf dagelijks op de hoogte van het laatste nieuws met www.accountant.nl. U kunt zich daar tevens aanmelden voor de gratis nieuwsbrief met de belangrijkste berichten, inclusief persoonlijke voorkeur voor specifieke onderwerpen. Van veel nieuwsberichten in 'de Accountant' zijn op Accountant.nl uitgebreider versies met aanvullende bronnen beschikbaar.

EU: voor het eerst geen afkeurende verklaring voor landbouw

De Europese Rekenkamer heeft een goedkeurende verklaring zonder beperkingen afgegeven over de betrouwbaarheid van de EU-rekeningen 2008. Zij concludeert dat de jaarrekening van de Europese Gemeenschappen over 2008 in alle materiële opzichten een getrouw beeld geeft van de financiële situatie en van de resultaten van verrichtingen en kasstromen. Met betrekking tot de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen weerspiegelen de algemene resultaten over 2008 de verbeteringen in het begrotingsbeheer van de afgelopen jaren.

Voor de grootste beleidsgroep 'Landbouw en natuurlijke hulpbronnen', goed voor ongeveer de helft van de EU-begroting, geeft de Rekenkamer voor het eerst geen afkeurende verklaring af, maar een verklaring met beperkingen. Het foutenpercentage voor de groep als geheel ligt onder de materialiteitsdrempel, maar binnen de groep is het geschatte foutenpercentage voor 'Plattelandsontwikkeling' nog altijd van materieel belang. Ook beleidsgroep 'Economische en financiële zaken' krijgt een verklaring met voorbehoud.

Goedkeurende verklaringen zijn er voor 'Ontvangsten', de vastleggingen voor alle beleidsgroepen en de betalingen voor de beleidsgroepen 'Onderwijs en burgerschap' en 'Administratieve en andere uitgaven'.

Afkeurende verklaringen zijn er voor de beleidsgroepen 'Cohesie', 'Onderzoek, energie en vervoer' en 'Externe steun, ontwikkeling en uitbreiding'. De betalingen voor deze beleidsgroepen vertonen fouten van materieel belang, zij het op verschillende niveaus.

Beleidsgroep Cohesie, de op één na grootste en goed voor bijna eenderde van de begroting, blijft problematisch en vertoont de meeste fouten. De Rekenkamer schat dat ten minste elf procent van het in totaal vergoede bedrag niet had mogen worden uitbetaald.

'AFM moet spaarzaam zijn met schandpaal'

De Autoriteit Financiële Markten moet spaarzamer en strategischer gebruikmaken van naming and shaming. Bij het publiceren van sancties moet niet de overtreder maar het gedrag centraal staan. Dat schrijft financieel criminologe Judith van Erp in haar boek *Naming and shaming in het markttoezicht*. Elke keer dat de AFM een sanctie oplegt wordt deze openbaar gemaakt, inclusief de naam van het bedrijf. Van Erp heeft alle sanctiebesluiten en openbare waarschuwingen bestudeerd die de AFM van 2007 tot en met 2008 heeft uitgevaardigd. Zij sprak met dertig van de 107 ondernemingen die hierdoor werden getroffen. Ook enquêteerde zij compliance officers en intermediairs in de financiële dienstverlening om de impact van naming and shaming te peilen.

De financiële consument heeft volgens Van Erp niets aan naming and shaming. En op

ondernemingen heeft het alleen effect als de AFM daarbij duidelijk aangeeft aan welke norm men zich heeft te houden. Volgens Van Erp is naming and shaming geen rationeel instrument. Het moet worden ingezet om emoties en percepties te beïnvloeden en te moraliseren. "Tegelijkertijd is het de kunst hierbij geen weerstand te creëren, noch bij de bestrafte onderneming, noch bij de sector als geheel."

Een manier is bijvoorbeeld om samen met de sanctie het verbeterplan te publiceren dat de onderneming heeft opgesteld. "Dat maakt de goede wil van de overtreder zichtbaar en bevordert tegelijkertijd dat anderen leren van het bestrafte gedrag."

BEELD: MARIA BROUWER

Fusiegolf accountantskantoren vlakt af

In 2009 werden tot nu toe dertien fusies, overnames of samenwerkingen van accountantskantoren aangekondigd. Nu al kan worden geconcludeerd dat de concentratiegolf die zich in 2007 en 2008 voerde voorbij is. In 2007 werden 22 fusies, overnames of andere vormen van samenwerking aangekondigd, in 2008 zelfs 35. Aanjager was toen de inwerkingtreding van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta). Toegenomen wet- en regelgeving wordt nog steeds wel genoemd als reden voor samenwerking, maar versterking van de positie in de regio en verbreding van het dienstenpakket zijn belangrijker geworden. Daarnaast werden drie plaatselijke big four-vestigingen verkocht aan een middelgroot accountantskantoor. Dit verschijnsel deed zich ook in 2007 en 2008 al voor. De oogst van 2009 tot nu toe:

1. Rietveld Rosenberg Otten en Van der Does & Partners gefuseerd
2. Neep sluit zich aan bij JAN[©]

3. Fusie RSW Accountants en Vullings & Partners
4. Datac Accountants sluit zich aan bij Vanhier
5. MRW Accountants neemt Hof & Van Zwol Accountants over
6. De Koning Accountants en administratiekantoor Alkewoude naar GIBO Groep
7. Houtman fuseert met Van Soest tot KOMPAAN
8. Ernst & Young verkoopt kantoren Emmen en Hengelo aan BDO
9. Berk neemt deel Zeeuwse praktijk PwC over
10. Lentink De Jonge en Kamphuis & Berghuizen Amersfoort
11. Witlox en Van den Boomen en Rühl Haegens Molenaar Eindhoven samen verder
12. Fusie Horlings en Cox + Partners
13. Fusie Sittard accountantskantoren Vola & Leinders en Monetarius

Zie voor de actuele en volledige gegevens Accountant.nl (rubriek Feiten & cijfers).

Nederlandse kantoren temperen snelle ambities Kreston

De Nederlandse kantoren die zijn aangesloten bij accountantsassociatie Kreston staan kritisch tegenover de uitbreidingsplannen vanuit de groep. Kreston Nederland heeft bedongen dat eerst de kwaliteitssystemen wereldwijd op orde moeten zijn.

Kreston International wil zich omvormen tot netwerk en van de huidige dertiende plaats binnen drie jaar binnendringen in de top tien van internationale netwerken. Kreston is nu vertegenwoordigd in 95 landen met in totaal 740 vestigingen. In Nederland zijn acht kantoren aangesloten, onder andere A&D, BonsenReuling en Van Oers. De gezamenlijke omzet bedroeg in 2008 wereldwijd ruim twee miljard dollar.

Als één van de weinige in de associatie waren de Nederlandse kantoren kritisch over de vorig jaar gelanceerde plannen, vertelt Cees Teeuwissen, voorzitter van Kreston Nederland en partner bij Lentink Accountants. "Met name in de VS wilden de aangesloten kantoren af van de status van associatie. De status van netwerk is daar heel belangrijk om competitieve redenen."

De Nederlandse kantoren vinden de termijn van een jaar waarin Kreston International zich wilde omvormen tot netwerk, echter niet realistisch. "Met name de allesomvattende kwaliteitssystemen en de review van individuele kantoren zijn nog niet op orde", zegt Teeuwissen. "Daarnaast zijn er kantoren aangesloten die eerder trustcompanies zijn dan auditfirms. Die passen niet binnen het door ons beoogde kwaliteitssysteem. Zeker niet met het oog op de Nederlandse regelgeving."

Ook de aansprakelijkheid is een bron van zorg. In een netwerk kan de hele groep aansprakelijk worden gesteld voor fouten van aangesloten kantoren. Zonder degelijke kwaliteitsborging vinden de Nederlandse kantoren dit een te groot risico.

Kreston International reageerde volgens Teeuwissen geschrokken op de argumenten. Overleg leidde ertoe dat voor de omvorming naar netwerk nu twee jaar is uitgetrokken. "Er moet een wereldwijd kwaliteitssysteem komen. Daar is nu een kwaliteitsmanager voor aangesteld." Een andere maatregel is de instelling van een special interest group die Kreston faciliteert om tot uniforme standaarden voor controle te komen.

Toch blijven de Nederlandse kantoren kritisch. "Onze reserves zitten in het tijdspad", zegt Teeuwissen. "Alle continenten moeten mee in de plannen. Er zijn landen die nog een hele ontwikkeling moeten maken, met name in Afrika en in het voormalige Oostblok. Binnen Europa moeten de kantoren in bijvoorbeeld Italië nog een slag maken. Als Kreston er in slaagt om in twee jaar de overgang naar een netwerk verantwoord te maken, dan gaan we mee. Een netwerk biedt ook ons voordelen. Nu al krijgen we uit de VS opdrachten in internationaal verband."

Agenda

NIVRA-debatbijeenkomsten 2009

16 december - Algemene Ledenvergadering NIVRA
Informatie: www.nivra.nl.

14 januari 2010 - NFI-bijeenkomst

Informatie: www.nivra.nl

VERA

Voor informatie over VERA-seminars zie de VERA-pagina elders in dit blad of surf naar www.nivra.nl/vera.

Hoge beloning relatief onbelangrijk voor Nederlandse young profs

BEELD: MADIA GONZÁLEZ

Jonge professionals kiezen vooral voor accountancy vanwege interesse in het beroep en de hoge beloning. Onder Nederlandse Young Professionals speelt dat laatste echter een relatief onbelangrijke rol. Dit blijkt uit een onderzoek van het International Innovation Network (IIN), het internationale samenwerkingsverband van beroepsorganisaties van accountants in zeventien landen. In totaal deden 11.255 jonge accountants uit Nederland, Canada, de

Verenigde Staten, Schotland, Ierland, Australië, Nieuw-

Zeeland en Pakistan mee aan het onderzoek.

Opvallend is het relatief grote aantal Nederlandse mannen dat reageerde (73 procent, tegenover 27 procent vrouwen). In het totale onderzoek lag deze verhouding op 51 procent man en 49 procent vrouw.

De respondenten noemen 'interesse voor het beroep' als belangrijkste reden om voor accountancy te kiezen (22 procent), direct gevolgd door hoge beloning (zeventien procent). Van de Nederlandse respondenten zegt maar drie procent aan de hoge beloning belangrijk te vinden.

NIVRA Young Professionals (NYP) zal de komende tijd in verschillende media aandacht besteden aan dit onderzoek.

Lees een uitgebreide samenvatting van de resultaten op de NIVRA-site.

'Houd salarissen accountants op nullijn'

Betaal accountants die in hun functies gelijk blijven in 2010 hetzelfde als in 2009. En verhoog ook de uurtarieven niet. Dat zijn twee van de zes adviezen van Full Finance in de onlangs gepubliceerde Rapportage Benchmark Accountancy, uitgevoerd in samenwerking met de Stichting Nederlandse Organisatie van Accountantskantoren (NOVAK). Daarin een overzicht van de salaris- en kantoorontwikkelingen in 2009-2010.

Tegen de achtergrond van de huidige economische vertraging en de te verwachten brancheontwikkelingen krijgen kantoren de volgende zes concrete adviezen:

- **Beloningen:** een salarisontwikkeling die in beginsel op de nullijn ligt. Individuele groeiers en high potentials kunnen nog wel in salaris groeien en

voor goed presterende medewerkers zijn bonussen bruikbaar.

- Verhoog in het algemeen niet de uurtarieven.

- Blijf werken aan optimalisering van de werkprocessen van de standaarddiensten 'administreren' en 'samenstellen'.

- Richt u op kennisontwikkeling inzake kredietverstrekking, want het mkb heeft adviseurs nodig om

financieringen te kunnen verkrijgen.

- Zorg voor vastlegging van het personeelsbeleid. Aandacht voor medewerkers is van groot belang voor verdere ontwikkeling van het kantoor.

- Voor (controle)vergunninghouders: ga na in hoeverre het hebben van deze vergunning nog rendabel is.

Het rapport is te bestellen bij drs. Arjen Schutte RAB (a.schutte@fullfinance.nl).

BEELD: MARJA BROUWER

Personalialia ...

Peter van Mierlo (46) is per 1 november 2009 benoemd tot lid van de raad van bestuur van PricewaterhouseCoopers en tevens tot voorzitter van PricewaterhouseCoopers Accountants. Hij neemt de taken over van Ruud Dekkers, die niet meer herbenoembaar is.

Cees Klumper (49) is per 1 november 2009 hoofd Internal Audit van de GAVI Alliance in Geneve, een internationale organisatie die zich inzet voor het toegankelijker maken van vaccinatie van kinderen in de armste landen. Tot juni 2009 was Klumper twee jaar advisory partner bij KPMG. Daarvoor was hij achtereenvolgens vijftien jaar werkzaam bij PwC en twee jaar wereldwijd verantwoordelijk voor internal control bij Ahold.

Leo Graafsma (60) is benoemd als lid van de vierkoppige commissie die minister van Financiën Wouter Bos heeft ingesteld om het DSB-debacle te onderzoeken. Graafsma was voorheen partner bij KPMG en momenteel plaatsvervangend lid van de Accountantskamer.

Leo Nelis (50) is met ingang van 1 maart 2010 benoemd tot directeur Financiën, Informatievoorziening en Belastingen van de gemeente 's-Hertogenbosch. Nelis werkt daar sinds 2001 als sectorcontroller en is tevens hoofd Financieel en Projectmanagement bij Stadsontwikkeling.

Saskia Slomp (47) wordt per 1 januari 2010 directeur bij EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group), die de Europese Commissie adviseert over IFRS. Slomp is op dit moment technical director van de Europese koepel van beroepsorganisaties van accountants FEE.

Arjen Korteweg (38) is per 1 september 2009 directeur van OOM Verzekeringen. Hiervoor werkte hij bij Aegon en KPMG.

Ivo Bolderhey (47) is als executive director in dienst getreden bij Horwath de Zeeuw & de Keizer accountants en belastingadviseurs. Hiervoor werkte hij in de IT Risk and Assurance-praktijk van Ernst & Young.

...en Zaken

Per 23 oktober zijn de vestigingen van **Mazars** in Breda en Bergen op Zoom samengevoegd in de huidige locatie Breda.

Visser & Visser Accountants-Belastingadviseurs heeft zijn vestigingen in Gouda en Moerkapelle samengevoegd tot één nieuwe vestiging in Gouda. De vestiging in Moerkapelle heette tot 2007 Kooij & Heijboer Accountants en werd in dat jaar overgenomen.

Een uitgebreide versie van **Personalialia & Zaken** verschijnt tweewekelijks op **Accountant.nl** en wordt tevens opgenomen in de nieuwsbrief. Lees daar ook de eerdere edities.

'De politiek moet de klant dan maar centraal stellen.'

PvdA-kamerlid Paul Tang over het zelfregulerend vermogen van de financiële sector, in het FD, 11 november 2009

Oud Nieuws op Accountant.nl:

'de Accountant'/Accountant.nl duikt regelmatig in de archieven voor wat historisch perspectief en verrassende feiten. Maandelijks in 'de Accountant'. Zie Accountant.nl voor een uitgebreide versie met het complete bronmateriaal en eerdere afleveringen.

Oud nieuws (8): Geheimboekhouden in 1898

Off balance accounting staat sinds de kredietcrisis volop in een kritisch licht. Accountants blijven consequent stil, althans publiekelijk. Toch is het thema allerminst nieuw. Zo verscheen in mei 1898 in 'de Accountant' een zeer positieve recensie over het door J. Hagers geschreven boek 'Het Geheimboekhouden'. "Van a-z heb ik met genoegen dit werk gelezen dat een leemte in onze vakliteratuur op gelukkige wijze aanvult", schrijft de recensent. "Candidaten voor de examens in het boekhouden, maar ook patroons, welke het wenschelijk achten een deel van hunne administratie aan de oogen van hun personeel te onttrekken, zullen het boek met succès ter hand nemen."

In januari 1989 gaat L.M. van Voorene in het Tijdschrift voor Bedrijfsadministratie nog eens nader in op dat 'geheimboekhouden'. Hij citeert onder meer W. Kreukniet, in 1903 oprichter van het destijds met 'de Accountant' concurrerende Accountancy. Deze schrijft in 1940 dat "een slordige, onvolledige en onbetrouwbare boekhouding elke betekenis als bedrijfseconomisch instrument mist".

De term off balance valt nog niet. Maar tegen vergelijkbare vormen van verhulling werd al vroeg geageerd. Zo omschreef de Commissie Verdam in 1965 in een ontwerpjaarverslaggeving de vorming van stille en geheime reserves als belangrijkste oorzaak van de 'vertroebeling van het inzicht in het beeld van de jaarrekening'.

En in 'Stramien, een bundel opstellen rond de beroepsregels voor accountants', schrijft prof. drs. G.L. Groeneveld in 1967: "Uit het voorafgaande is o.i. de conclusie gerechtvaardigd, dat geheime en stille reserves niet langer aanvaardbaar zijn en niet meer door het begrip goed koopmansgebruik worden gedekt. Wij kunnen – vooralsnog met uitzondering van de speciale positie der banken – de geheime en stille reserves uit het goede koopmansgebruik ecareren."

Van Voorene besluit zijn artikel met een blijkbaar tijdloze verzuchting: "...ook in 1989 zijn alle geheimen nog niet uit de boekhoudingen verdwenen."

(Met dank aan Jan Weezenberg)

ISA's in gebruik in 126 landen

De International Auditing Standards (ISA's), uitgevaardigd door de International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) van de IFAC, gelden momenteel in 126 landen als controlestandaarden of worden gebruikt als basis voor nationale standaarden. Dit blijkt uit een nieuw overzicht op de website van de IFAC, waarin wordt bijgehouden hoe het staat met de adoptie van de ISA's. De informatie is afkomstig van het IFAC Member Body Compliance Program van de IFAC. Het overzicht zal regelmatig worden bijgewerkt.

Januari- februarinummer

Met ingang van 2010 gaat het aantal nummers van 'de Accountant' van elf naar tien per jaar. In januari verschijnt niet langer een apart nummer. Begin februari verschijnt een gecombineerd januari-februarinummer.

Madoffs accountant erkent schuld

David Friehling heeft zichzelf tegenover de rechter schuldig verklaard aan fraude. Hij was achttien jaar lang de accountant van fraudeur Bernard Madoff. De schuldbekentenis geldt voor negen aanklachten, zoals beleggingsfraude, adviesfraude en valsheid in geschrifte.

Tegelijkertijd maakte beurstoezichthouder SEC bekend dat Friehling zich niet verzet tegen aanklachten dat hij Madoffs boekhouding niet volgens geldende richtlijnen heeft gecontroleerd. Afgelopen zomer weigerde hij nog een schuldbekentenis af te leggen.

De accountant riskeert 114 jaar gevangenisstraf, maar werkt nu mee met het verdere onderzoek. Voorlopig is hij op borgtocht vrijgelaten, tegen een borg van ruim vijf miljoen dollar.

Risicorapportage struikelblok voor bestuurders bedrijven

Bedrijven hebben moeite met toekomstgerichte rapportages. Beleggers zijn daarentegen sterk geïnteresseerd in toekomstgerichte informatie. Dat blijkt uit een recent rapport van zelfstandig consultant en onderzoeker Aalt Klaassen. Meetbaarheid van risico's is het grootste obstakel voor toekomstgericht rapporteren.

Zijn onlangs gepubliceerde onderzoeksrapport Prix de Mazars gaat in op de perceptie die bestuurders van bedrijven hebben over hun eigen jaarverslagen.

Communiceren over risico's vinden ze belangrijk. Met name marktrisico, strategisch risico, operationele risico's van grote eenmalige projecten, reputatierisico, integratierisico in verband met acquisities en financiële risico's. Maar ze weten niet goed hoe ze hierover moeten communiceren in jaarverslagen en jaarberichten.

"Kijk je bijvoorbeeld naar

risico's van acquisities, dan is de uitleg over de integratie ervan doorgaans ver onder de maat", zegt Klaassen.

Nog niet alle mogelijkheden van verslaggeving worden goed benut, vindt Klaassen. "De mogelijkheden van communicatie via de website zijn in dit opzicht nog niet goed genoeg benut. Ik denk dat er in de toekomst ook vaker gebruik zal worden gemaakt van jaarberichten. Dit omdat jaarverslagen steeds dikker worden en daardoor uit communicatieoogpunt aan kracht inboeten. In die ontwikkeling past dan ook dat bij het jaarbericht een vorm van accountantsverklaring aannemelijk is."

Belastingparadijs Nederland kost geen 16 miljard

Nederland loopt 16 miljard euro mis aan winstbelasting door slimme constructies van multinationals, zo concludeert het televisieprogramma Zembla in oktober. Zeker in crisistijd leidt dat tot mooie koppen in de krant en de onvermijdelijke vragen aan de minister.

Het ministerie van Financiën reageert niet in de uitzending zelf, maar weet de berekening van Geerten Michielse – de hoogleraar belastingrecht die de berekening uitvoerde – naderhand grondig onderuit te trekken. Helaas doet men dat met het accent op de verkeerde argumenten, waardoor ook daarna het beeld blijft bestaan dat Michielse gelijk heeft. Want staatssecretaris Jan Kees de Jager van Financiën legt in zijn reactie de nadruk op de concurrentiepositie van Nederland die het onmogelijk maakt om wat aan deze 'misstanden' te doen. Leest u even mee: "Professor Michielse kwam op dit bedrag door te berekenen wat het zou opleveren als Nederland zou gaan heffen over de winsten van buitenlandse dochterondernemingen. Hij vergat te zeggen dat dit zo slecht is voor de concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven en voor de werkgelegenheid dat het naar alle waarschijnlijkheid geen extra opbrengst zou opleveren."

Veel eenvoudiger dan dit defensieve antwoord was geweest om het cijfer te weerleggen. Dat doet de staatssecretaris wel, maar dat argument is veel dieper weggestopt in de brief, en wordt door de journalisten veelal gemist.

Waar het werkelijk om draait is dat de uitgangspunten van de berekening van Michielse niet deugen. Een voorbeeld verduidelijkt. Neem een Nederlandse machinefabriek die een bedrijf in Polen heeft gekocht. Het bedrijf betaalt in Nederland winstbelasting over de activiteiten in Nederland. En het bedrijf betaalt winstbelasting in Polen over de activiteiten in Polen. In de berekening van Michielse – die in de uitzending zijn berekening nota bene ook nog aan de conservatieve kant noemt – zou het bedrijf ook over die Poolse winst Nederlandse winstbelasting moeten betalen. Dat zou krankzinnig zijn en elke vorm van globalisering ontmoedigen: de Poolse dochter zou dan immers twee keer belasting moeten betalen. Terwijl de lokale concurrent die nog gewoon in Poolse handen is alleen de Poolse aanslag op de mat krijgt. Geen enkel weldenkende Nederlandse onderneming – zowel mkb-onderneming als multinational – zou het nog in zijn hoofd halen in het buitenland activiteiten op te zetten.

Het is onbegrijpelijk dat de media – Zembla inclusief – die redenering niet hebben doorgeprikt, of op zijn minst die kant van het verhaal laten zien. Het verweer van de onderzoeker zelf is zwak.

Dat neemt overigens niet weg dat Zembla wel een relevant punt maakt dat multinationals in Nederland een flink arsenaal aan mogelijkheden hebben om belasting te ontwijken. Financiën ontkent dat niet en wijst naar een CBS-onderzoek waaruit het werkelijke probleem blijkt. De excessieve renteaftrek in de vennootschapsbelasting is bijvoorbeeld zo'n punt van aandacht: "Naar schatting gaat het hierbij om 1 à 2 miljard euro aan gederfde belastingopbrengsten."

En SOMO concludeerde enkele jaren geleden dat ontwikkelingslanden ook worden getroffen door de Nederlandse constructies, voor een bedrag van tussen de 0,1 en 1 miljard euro.

Maar 16 miljard? Nee, dat is echt nergens op gebaseerd.

NART WIELAARD & TOM NIEROP

SPOOKCIJFER

BEELD: MARIA BROUWER

Accountant.nl

Voor eerdere Spookcijfers, reacties of suggesties zie Accountant.nl (Spookcijfer).